

НАПРЯМИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

У економічній літературі останнім часом став широко використовуватися термін «інноваційна стратегія». Проте чітких визначень змісту даного поняття при цьому зазвичай не приводиться. Следствием такого положення є можливість багатозначності в тлумаченні поняття «інноваційна стратегія», яка недопустима в будь-яких наукових дослідженнях, оскільки знижує необхідний рівень їх строгості і тому може утрудняти виклад і адекватне сприйняття основних положень і результатів відповідних досліджень [1].

Під інвестиційною стратегією розумітимемо таку стратегію, яка для досягнення найважливіших цілей організацій припускає використовувати інвестиційні ресурс і відповідні напрями і правила інвестиційної діяльності. У цьому визначенні терміни «інноваційні ресурси» і «інноваційна діяльність» мають загальноприйняте трактування [2].

При розробці стратегії інноваційного розвитку підприємств машинобудування необхідно враховувати стратегію виробництва інноваційної продукції на основі визначення ефективності вкладення інвестицій у виробничий процес. Стратегія виробництва розробляється з урахуванням найефективнішого інвестування інноваційних проектів, реалізація яких забезпечить випуск нової продукції.

Розгляд стратегій інноваційного розвитку підприємств слід почати із загальних положень щодо стратегій підприємств, їх взаємозв'язку з провідними тенденціями розвитку суспільства, світової і національної економіки. Зокрема, важливо відзначити зв'язок сучасного етапу розвитку економіки з глобалізацією світової економіки, а також із зміною суспільних поглядів і переходом від формаційного до цивілізованого підходу розвитку суспільства і його продуктивних сил. Вказані процеси відображаються на практиці реального сектора економіки через реалізацію стратегій підприємств, які можна розглядати в трьох напрямках [3]:

– стратегії розвитку ринку (тобто стратегії, пов'язані із зовнішнім середовищем і продуктами, що виробляються підприємствами);

– стратегії розвитку ресурсів підприємств (це стратегії, до певної міри залежні від зовнішнього середовища, але що значною мірою є внутрішніми для підприємств);

– стратегії соціального, екологічного, науково-технічного і інших напрямів розвитку підприємств, які впливають на суспільний і економічний розвиток (це стратегії стосуються зовнішнього середовища, які щодо економіко-виробничої і маркетингової діяльності є стратегіями другого порядку, тобто стратегії передбачення слідств розвитку виробничих систем).

Стратегії інноваційного розвитку ресурсів підприємств – це стратегії розвитку виробничих потужностей, зокрема розвитку виробничого апарату, трудових і фінансових ресурсів тощо. Стратегії третього напрямку відображають наслідки реалізації стратегій підприємств для навколишнього середовища, суспільства, для міжнародних відносин. Стратегії підприємств можуть містити такі складові, унаслідок яких досягається соціальний, екологічний і інші ефекти.

Розвиток повинен бути підпорядкований певній загальній меті, яка полягає для кожного підприємства в отриманні позитивного результату на ринку тих товарів і послуг, які вибрані спеціалізацією конкретного суб'єкта господарювання. Всі ці процеси повинні спиратися на науково-технічний прогрес, технічне переозброєння підприємств, нову технологію.

Перспективи для України залежатимуть від її можливості знайти новий національний шлях, нову модель розвитку – модель глобальної інтеграції. Національна стратегія, що базується на традиційному індустріальному характері розвитку, стає не тільки неприйнятною, а і надзвичайно небезпечною. Нині, за відсутності всякої національної стратегії, на фоні хаосу і інерції будь-які спроби інтегруватися до європейських і глобальних структур є явно безуспішними і навіть руйнівними.

Україна може зробити вагомий внесок для заміни експансіоністських стратегій на загальні світові стратегії кооперації і інтеграції на користь всіх держав [4].

Це свідчить про необхідність розробки і впровадження нових різновидів стратегій ЕВС, якими повинні стати, зокрема, стратегії глобальної інтеграції і кооперації.

Практика стратегічного розвитку української економіки, проблеми її адаптації до світових тенденцій повинні бути узагальнені відповідними теоріями, без чого неможливий прогресивний рух держави в цілому і її економіки.

1. Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language. -NY: Portland House, 1989. – 452 p.

2. Безруков В., Остапкович Г. Оценка инновационной деятельности промышленных предприятий // Экономист. – 2001. - №5. – С. 37-41.

3. Коверга С.В. Особливості стратегій інноваційного розвитку виробничо-господарських структур // Вісник Львівської державної фінансової академії: Зб. наук. статей. Економічні науки. – Л.: Львівська державна фінансова академія. – 2005. – № 7. – С. 336-342.

4. Білорус О. Імперативи стратегії розвитку України в умовах глобалізації // Економіка України. – 2001. – № 11. - С. 4 – 13.